

LIETUVOS RESPUBLIKOS PROKURATŪROS ĮSTATYMO NR. I-599 PAPILDYMO 37⁸ ir 37⁹ STRAIPSNIAIS IR 2 PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, įstatymo projekto tikslai ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos prokuratūros įstatymo Nr. I-599 papildymo 37⁸ ir 37⁹ straipsniais ir 2 priedo pakeitimo įstatymo projekto (toliau – Įstatymo projektas) parengimas reikalingas pasirengti tinkamam 2017 metų spalio 12 d. Tarybos reglamento (ES) 2017/1939 kuriuo įgyvendinamas tvirtesnis bendradarbiavimas Europos prokuratūros įsteigimo srityje (toliau – Reglamentas) taikymui.

Įstatymo projekto tikslas – nustatyti kandidatų į Europos prokurorus atrankos ir siūlymo pateikimo tvarką, bei nustatyti kandidatų į Europos deleguotų prokurorus atrankos ir siūlymo tvarką.

Pastebėtina, kad šiuo Įstatymo projektu pasirengiama Reglamento taikymui tiksliai tam tikra dalimi, kadangi, pagal turimą informaciją, Europos Komisija, kuri yra atsakinga už Europos Prokuratūros steigimą, valstybėms narėms pateiks prašymą per 2019 metų I ketvirtį pateikti tris kandidatūras į Europos prokurorus. Todėl, rengiantis Reglamento taikymui, pirmas neatidėliotinas veiksmas yra numatyti kandidatų į Europos prokurorus nuo Lietuvos atrankos tvarką ir šiuos kandidatus atrinkti. Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro įsakymu sudaryta darbo grupė „Dėl pasirengimo Europos Prokuratūros veiklai“ turi iki rugsėjo 15 d. įvertinti Lietuvos Respublikos nacionalinių teisės aktų, prokuratūros vidaus teisės aktų pakeitimų, naujų teisės aktų inicijavimo poreikį, siekiant įtvirtinti Europos prokuroro, Europos deleguotojo prokuroro statusą, reglamentuoti jų funkcijas ir įgaliojimus, nustatyti Europos prokuratūros ir Lietuvos Respublikos prokuratūros kompetencijų atskyrimo principus ir taisykles ir pateikti pasiūlymus dėl Europos prokuroro ir deleguotojo prokuroro statuso reglamentavimo; pateikti siūlymus dėl Europos prokuratūros ir Lietuvos Respublikos prokuratūros kompetencijų atskyrimo kriterijų; įvertinti Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso, Prokuratūros įstatymo, kitų nacionalinių teisės aktų, prokuratūros vidaus teisės aktų pakeitimų, naujų teisės aktų inicijavimo poreikį. Paminėtai darbo grupei atlikus vertinimą ir pateikus pasiūlymą, bus baigtas rengti ir patvirtintas Reglamento įgyvendinimo planas. Visiškas pasirengimas Reglamento įgyvendinimui planuojamas iki 2019 gruodžio 31 d.

Be to, didelė šio Reglamento dalis gali būti įgyvendinta tik po Europos prokurorų paskyrimo ir tolesnio Europos prokuratūros vidaus darbo tvarkos taisyklių patvirtinimo.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymo projektą parengė Teisingumo ministerijos ekspertai bendradarbiaudami su Generalinės prokuratūros ir Nacionalinės teismų administracijos ekspertais.

3. Dabartinis teisinis įstatymo projekte aptartų teisinių santykių reglamentavimas

Šiuo metu Lietuvos teisės aktuose nėra reglamentuojama atrankos į kandidatus į Europos prokurorus ir atrankos į kandidatus į Europos deleguotuosius prokurorus tvarka.

4. Naujos teisinio reglamentavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Lietuvos Respublikos prokuratūros įstatymo Nr. I-599 papildymo 37⁸ ir 37⁹ straipsniais įstatymo projektu yra siūloma nustatyti atrankos į kandidatus į Europos prokurorus ir atrankos į kandidatus į Europos deleguotuosius prokurorus pagrindinius principus, numatyti tokių kandidatūrų pateikimo tvarką. Siūloma nustatyti, kad kandidatūrų atrankos į Europos prokurorus detalią tvarką tvirtintų Generalinis prokuroras kartu su Teisingumo ministru, būtų sudaroma Atrankos komisija,

kurią sudarytų Generalinės prokuratūros, Teisingumo ministerijos ir Teisėjų tarybos atstovai. Siūloma nustatyti, kad atrankos tvarką į kandidatus į Europos deleguotuosius prokurorus nustatytų Generalinis prokuroras. Pažymėtina, kad reikalavimai keliami kandidatams į Europos prokurorus yra nustatyti Reglamento 16 straipsnio 1 dalyje, o reikalavimai keliami kandidatams į Europos deleguotuosius prokurorus nustatyti Reglamento 17 straipsnio 2 dalyje.

Priėmus pasiūlytą įstatymo projektą bus nustatyta kandidatų į Europos prokurorus ir kandidatų į Europos deleguotuosius prokurorus atrankos ir atrinktų kandidatūrų siūlymo pateikimo tvarka. Bus įtvirtinti esminiai atrankų principai.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai, galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Priėmus įstatymo projektą, neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Galima priimto įstatymo įtaka kriminogeninei situacijai, korupcijai

Įstatymo projektas neigiamos įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai neturės.

7. Galima priimto įstatymo įtaka verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Įstatymo priėmimas verslo sąlygoms ir jo plėtrai įtakos neturės.

8. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, galiojantys teisės aktai, kuriuos būtina pakeisti, panaikinti ar priimti, priėmus teikiamus įstatymo projektą

Siekiant į teisinę sistemą inkorporuoti priimtą įstatymą, galiojančių įstatymų keisti ar jų panaikinti arba priimti naujų nebūtina. Priėmus įstatymo projektą, turės būti bendru Generalinės prokuratūros ir Teisingumo ministro įsakymu patvirtinta kandidatų į Europos prokurorus atrankos tvarka, o Generalinis prokuroras turės nustatyti kandidatų į Europos deleguotuosius prokurorus atrankos tvarką.

9. Įstatymo projekto atitiktis Valstybinės kalbos, Įstatymų ir kitų teisės norminių aktų rengimo tvarkos įstatymų reikalavimams ir bendrinės lietuvių kalbos normoms, sąvokų ir terminų įvertinimas

Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo, Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės norminių aktų rengimo tvarkos įstatymo reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

10. Įstatymo projekto atitiktis Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos teisei

Įstatymo projektas atitinka Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir reikalingas sklandžiam Europos Sąjungos teisės akto (Reglamento) taikymui.

11. Įstatymui įgyvendinti reikalingi įgyvendinamieji teisės aktai, šių aktų rengėjai

Priėmus įstatymo projektą, turės būti bendru Generalinės prokuratūros ir Teisingumo ministro įsakymu patvirtinta kandidatų į Europos prokurorus atrankos tvarka, o Generalinis prokuroras turės nustatyti kandidatų į Europos deleguotuosius prokurorus atrankos tvarką.

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų pareikalaus ar leis sutaupyti įstatymo įgyvendinimas

Įstatymui įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės.

13. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Dėl įstatymo projekto specialistų vertinimų, rekomendacijų ar išvadų negauta.

14. Reikšminiai šio įstatymo projekto žodžiai

Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę sistemą, įskaitant reikšminius žodžius pagal Europos žodyną *Eurovoc*: „*Europos prokuroras*“, „*Europos deleguotasis prokuroras*“, „*prokuroras*“.

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Rengiantis Reglamente numatytos Europos prokuratūros steigimui ir veiklos pradžiai, preliminariais Europos Komisijos vertinimais, 2018 metų antroje pusėje Europos Komisija kreipsis į valstybes nares su prašymu 2019 metų pradžioje pasiūlyti tris kandidatus į Europos prokurorus, kaip numatyta Reglamento 16 straipsnio 1 dalyje.

Teisingumo ministras

Elvinas Jankevičius

 Teisingumo ministras
Elvinas Jankevičius
2018 09 10